

Nekā šeit nav vienkāršāka, kā noteikt pulksteņa laiku pēc norisēm rīta agrumā. Ir jau gaišs, bet viss vēl kluss, tad, pulksteni neskatoties, ir skaidrs — drīz seši. Vēl brīdis un dzirdama dežurantes rosīšanās gaites viņā galā. Nākamās desmit minūtes var izbaudīt to īpašo klusumu, kas vairs nav pilnīgi klusums, tajā ir tikko pamodušos cilvēku augošais sasprindzinājums, kritiens no miega un sapņiem realitātē. Šeit pamošanās notiek pavisam citādi kā ārpusē, kur cilvēks mostas ar apziņu, ka — patīk viņam tas vai ne — viņš šajā dienā ir gaidīts, vienalga — darbs, skola, bērni, mazdārziņš, kaut kas jau gaida un ir darāms, un ir jāceļas tāpēc, ka jāiet, jābūt un jādara. Te vienkārši cits pēc cita atveras acu pāri un skatieni iesprūst vienos un tajos pašos griestos. Šajās desmit minūtēs gaiss strauji piepildās, un klusumā šis spiediens ir sajūtams.

Beidzot dežurante izkustas no savas vietas, ir 6.00, un viņa citu pēc citas atver *kormuškas* un atkārtoti ikreiz to pašu: “*Ženščini, podjom!*” Šur un tur atskan nelaipns — *ne ori, slišu!*, ko viņa izliekas nedzirdam un turpina savu gājieni. *Podjom, podjom, podjom*, — latviski tas neskan ne tuvu tik ietilpīgi, un droši var teikt, ka tas vispār nav tulkojams. Saspringušais klusums ir pārdurts kā balons, tad aiz stūra iegrabas lielie metāla rati — tātad ir 6.10, un no virtuves

IZOLATORS

šurp brauc brokastis, sākas jau pavisam dzīva rosība. Vispirms cukura un eļļas deva, maize, tad putra un tēja. Līdz 6.30 viss jau izdalīts, un ir sākusies diena, par kuru neviens īpaši nepriecājas. Tuvākās stundas laikā dežurante vēl pāris reižu apstaigās visu gaiteni, skatīsies durvju actiņās un draudēs ar *raportu* tām, kuras vēl guļ. Ignorēt dienaskārtības gluži vai svēto punktu *podjom* ir riskanti, to atļaujas tikai dāmas ar stabilu *a-man-pie-kājas* pozīciju — tās, kuras sēž jau n-to reizi vai arī — pirmoreiz, bet pietiekami ilgi, lai iemantotu, vismaz pašu acīs, īpašu statusu. Līdz astoņiem tomēr visas ir piecēlušās, jo 8.00 ir rīta pārbaude, un tad gan jokus pie malas — gultā drīkst atrasties tikai tad, ja esi miris vai vismaz tuvu tam. Pēc tam sākas dienas garākais un drūmākais laiks, kad nekas nenotiek un tiek secīgi gaidītas pusdienas, pastaiga, vakariņas, vakara pārbaude, un tad — paldies Dievam, vismaz šī diena ir galā. Vēl kāds laiciņš cīņā ar bezmiegu, un viss. Starp šīm dienas norisēm ir nebeidzama un bezjēdzīga gaidīšana. Ne tāpēc bezjēdzīga, ka gaidītais nekad nenotiek, bet tāpēc, ka gaidīšana ir gandrīz vienīgais, ko šeit iespējams darīt, — pēc rīta pārbaudes tiek gaidītas pusdienas, pēc pusdienām — pastaiga, tad — vakariņas un vakara pārbaude, un visu laiku tiek gaidītas vēstules.

Čau, mammu!

Tagad ir jau pirmdienas vakars. Pēc treniņa normāli sāp kājas. Sestdien spēlē gāja baigi labi — tiku laukumā, izdalīju piespēles un dabūju vienu piezīmi. Parīt jāspēlē atkal ar rīdziniekiem, tad jau redzēs, kā mums ies.

IZOLATORS

Pēc nedēļas izdos liecības, man laikam būs ciešamas atzīmes, tikai zīmēšanā ne visai. Vecmāmiņa gan vienmēr domā, ka vajadzētu būt vēl labākām. Brīvdienās neko īpašu neplānoju, laikam nekur nebraukšu. Žēl, ka nav satikšanās pie Tevis.

Tavu vēstuli saņēmu, visiem sveiciens nodevu.

Pagājušonedēļ spēja kakls un drusku bija temperatūra, divas dienas negāju skolā, bet tagad atkal viss normāli.

Sveicieni Tev no visiem.

Tas it kā viss,

Ļoti, ļoti mīlu — ...

Lejā noklaudz vārti, norūcas auto.

— E, kādu atkal atveduši.

— Diez kas nav — tikt te iekšā tik foršā laikā. Vasara, saulīte, a še tev — sapako tevi, i būrī iekšā...

— Rudenī vēl sūdīgāk — tā jau viss tik drūms un smurņains, ka kārties gribas, un tad vēl iebāž tevi šitanī pakaļas caurumā. Es vasarā iesēdos, un nekas — vismaz silts un gaišs boļeje meņeje, a rudenī, fu, bļin...

— Kā tad, taisni ka gaudot gribas.

— Nu, tev jau visu gadu gaudot gribas...

— A tev pašai — priecīgi, vai?!

— Ej tu... man ta kas ko gaudot — vot, iedos man gadiņu — un es taisni maija sākumā — arivederči, Roma, viss kaifs taisni sākas, visa vasara priekšā.

IZOLATORS

— A ja pusotru iedod?

— Liecies mierā, par manu pantu vairāk nedod! A mož vēl mazāk, vienalga pavasarī būšu laukā. Tad pa kabatām forši staigāt — visi no pavasara apdulluši, galvas gaisā, acis uz debesīm vien, domā velns zin par ko, ej tik un tīri tās kabatas — ne kāds ko redz, ne sajēdz.

— Nu ja, pavasarī toč forši iziet no šejienes — viss zaļo un zied...

— Frr, ko āksties, tev ta kāda šķirba, kādā gadalaikā iziet, — tik un tā tepat aiz stūra mūli pievilksi, un būs tev viss zaļš un vienos ziedos!

— A nedzeršu es vairāk, pietiek, ja nu vienīgi kādu aliņu...

— Pasaki vēl, ka bezalkoholisko — da tev uz pieres rakstīts — 57.

— Kas par 57?!

— Bija padomijas laikos kādreiz tāds pants kodeksiņā — alkoholisms, klaiņošana, truboļotstvo un vēl kaut kāda herņa, daudz par to nedeva, bet iekšā sēdināja.

— Nu nemuld! Vot, iziešu, pārbraukšu mājās, dabūšu darbu, mož vēl citu veci — normālu, vot, un dzīvošu, piegriezies tajos sūdos vārtīties.

— Kā tad — sapņo vien, tajā tavā Latgales sādžā kā reiz būs tev i normāls darbs, i vecis normāls v dogonku, kas nedzers un ik pārdienas purnu tev nedauzīs...

— Da nepīšos es ne ar kādu žūpu!

— Ha, tur jau citu nav. Un kur tu liksies, iziesi ārā nogribējusies, pašai meķa zīmogs pierē, loģiski, ka ātri vien ar kādu alkānu sapīsies un tāpat dropēsi līdz, lai nenojūgtos, kamēr kādā dropē vai nu tu viņu vai viņš tevi ar cirvīti — krikt!...

— Da nu — beidz!

— Ko — beidz? A tu paskaties — vot, Ritka pirms nedēļas uz zonu aizgāja, visa vienās rētās — rokas, mugura, ģimīs, nu, neizturēja

IZOLATORS

vienreiz un kā trāpīja savam vecim, labi, ka tiesnese sieviete saprotoša trāpījās — trīsarpus iedeva, a prokurors piecīti prasīja un nadzoru čut ne līdz mūža galam. A Ritka arī no tās tavas puses, no Preiļu rajona, vai... un domā, viņa viena te tāda — cik es pa saviem trīs srokiem tādas neesmu redzējusi, kam iekšas uzdod to murgu ciest, un tad pa dropi vai skaidrā, bet vienreiz ņem, kas pie rokas, un mauc, un zini ko — parasti tad arī trāpa tam mēslam, čik, un viss... pēc tam sēž te un gaudo, mūlis aizpampis, nevar saprast — no kaukšanas vai no dropēšanas.

— Nu, ir jau arī par ko...

— Liecies mierā, priecāties vajadzētu, ka viens draņķis pasaulē mazāk un ka pati dzīva — kaut te sēž, bet ne kapos guļ... un pat puķītes neviens neatnes.

— Nu, mans vecais gan nekad rokas nav palaidis.

— Tik un tā viņš urods ir beidzamais, bļin, tas tavs vecais.

— Kā tu vari zināt, neesi viņu ne acīs redzējusi...

— Priekš kam man viņš būtu jāredz?! Tāpat skaidrs — ja viņš nebūtu urods un kretīns, tu, mana mīļā, te nesēdētu, skaidrs, a?

— Da viņš pats arī sēž...

— Pie dirsas, viņš arī lai sēž, ja nemāk lietas darīt, tā viņa darīšana, a par to, ka tevi līdz parāva, — urods visīstākais.

— Mūs jau abus kopā paņēma ciet.

— Būtu normāls vecis bijis, zinātu, kā tevi atmāzēt, zoss tu tāda, vai vispār neļautu nekādās sūdainās štellēs līdz iet. Normāli veci tādās lietīnās vecenes līdz iet. Ja tev ir sakarīgs vecis, tu mierīgi sēdi mājās un ar siltām vakariņām gaidi savējo, un neko par viņa štellēm nezini. Tā ir viņa problēma — izdomāt, lai mājās viss būtu, tev sava galva nav jālauza, a ja šancēt negrib vai neprot, lai taisa lietas, bet tevi vilkt līdz — nu, urods un končennijs pie tam.

Saturs

IZOLATORS

7

ZONA

47